

**Αποτελέσματα της Δημόσιας Διαβούλευσης
για τον ορισμό, την ανάλυση και τις
προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις
στην αγορά τερματισμού φωνητικών
κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα
(αγορά 7)**

Πίνακας Περιεχομένων

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
2.ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ.....	4
Γενικά Σχόλια.....	4
Ορισμός Αγοράς.....	11
Ανάλυση Αγοράς.....	11
Κανονιστικές υποχρεώσεις.....	12
3.ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	25

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 04.07.2008 η ΕΕΤΤ δημοσίευσε κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης αναφορικά με τον Ορισμό και την Ανάλυση της αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα (Αγορά 7 της Σύστασης). Η ΕΕΤΤ προσκάλεσε όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να απαντήσουν στην ως άνω διαβούλευση εντός του χρονικού πλαισίου από 04/07/2008 έως 04/08/2008.

Η παρούσα αναφορά παρουσιάζει τη σύνοψη των απαντήσεων των συμμετεχόντων στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης, καθώς και τις απόψεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με τα βασικότερα σημεία των παρατηρήσεων των ως άνω συμμετεχόντων. Ειδικότερα, στην Ενότητα 2 της παρούσας αναφοράς παρατίθενται τα κυριότερα σχόλια των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση καθώς και οι απαντήσεις της ΕΕΤΤ επί των σημαντικότερων σχολίων των συμμετεχόντων.

Στην Ενότητα 3 της παρούσας αναφοράς παρουσιάζονται οι τυχόν τροποποιήσεις/ ενημερώσεις που πρέπει να γίνουν στο κείμενο ανάλυσης της αγοράς.

2 ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

2.1 Γενικά Σχόλια

2.1.1 Ξεχωριστή διαβούλευση για τον προσδιορισμό κόστους τερματισμού των κλήσεων

Ένας συμμετέχων θεωρεί τίθεται θέμα νομιμότητας της διαδικασίας βάσει της οποίας η διεξαχθείσα διαβούλευση αφορά τόσο τον ορισμό, την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και την τυχόν εφαρμογή συγκεκριμένων διοικητικών μέτρων όσο και τη συγκεκριμενοποίηση της μορφής των προαναφερθέντων μέτρων. Ο εν λόγω συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ όφειλε να διεξαγάγει ξεχωριστή διαδικασία δημόσιας διαβούλευσης σχετικά με τον καθορισμό των μέτρων, η οποία θα έπρεπε να κινηθεί παράλληλα ή ακολούθως. Συγκεκριμένα υποστηρίζει ότι *«η διεξαχθείσα μεταξύ 4 Ιουλίου – 4 Αυγούστου 2008 δημόσια διαβούλευση αφορά αποκλειστικά και μόνον την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε κινητά δίκτυα και την τυχόν εφαρμογή συγκεκριμένων διοικητικών μέτρων, τα οποία προβλέπονται στο ευρωπαϊκό ρυθμιστικό πλαίσιο για τις τηλεπικοινωνίες. Η δε εφαρμογή των μέτρων αυτών και η μορφή που εν τέλει αυτά θα πάρουν, αποτελεί αντικείμενο άλλης διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης (με παραπομπή στο άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση 2002/19/ΕΚ και τη Σύσταση 2005/698/ΕΚ) η οποία θα έπρεπε να κινηθεί παράλληλα ή ακολούθως»*. Προς επίρρωση της απάντησής του, ο ίδιος συμμετέχων επικαλείται την ύπαρξη «βέλτιστης ρυθμιστικής πρακτικής» της ΕΕΤΤ από το γεγονός ότι κατά την ανάλυση της ίδιας αγοράς το έτος 2006, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε δύο δημόσιες διαβουλεύσεις, μία αναφορικά με το κοστολογικό μοντέλο LRIC το οποίο και αποτελεί το δικαιολογητικό θεμέλιο των προτεινόμενων κοστοστρεφών τιμών και μία δεύτερη, αναφορικά με το προτεινόμενο Σχέδιο Μέτρων.

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ως άνω προσέγγιση του συμμετέχοντος και θεωρεί ότι τα επιχειρήματά του στερούνται νομικής αλλά και ουσιαστικής βασιμότητας. Κατά το χρονικό διάστημα 4 Ιουλίου έως και 4 Αυγούστου 2008, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον Ορισμό και την Ανάλυση της αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα (Αγορά 7 της Σύστασης της 17ης Δεκεμβρίου 2007¹ η οποία αντιστοιχεί στην αγορά υπ' αριθ. 16 της Σύστασης της

¹ Σύσταση της Επιτροπής της 17ης Δεκεμβρίου 2007 «αναφορικά με σχετικές Αγορές Προϊόντων και Υπηρεσιών στον Τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών οι οποίες επιδέχονται εκ των προτέρων κανονιστική ρύθμιση, σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Επιτροπής της 11ης Φεβρουαρίου 2003). Η εν λόγω διαβούλευση αφορούσε τόσο το θέμα του ορισμού της σχετικής υπό ρύθμιση αγοράς, όσο και το θέμα του καθορισμού των επιχειρήσεων με ΣΙΑ και των προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων. Στα πλαίσια αυτά, αναφορικά με τις προτεινόμενες υποχρεώσεις, η ΕΕΤΤ αναλύει και τεκμηριώνει την αναγκαιότητα και την αναλογικότητα, κάθε μίας εξ αυτών. Μεταξύ των προτεινόμενων υποχρεώσεων, εντάσσεται η υποχρέωση ελέγχου τιμών, η οποία επιβάλλεται βάσει του άρθρου 13 της οδηγίας πρόσβασης και του άρθρου 45 του Ν. 3431/2006.

Η εν λόγω υποχρέωση δεν συνιστά αυστηρά «υποχρέωση κοστοστρέφειας», όπως υποστηρίζει η συμμετέχουσα: λαμβάνει υπόψη τα κόστη τερματισμού φωνητικών κλήσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή του επικαιροποιημένου μοντέλου bottom up των ΠΔΚ που αναπτύχθηκε για την ΕΕΤΤ στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες στην αγορά, προκειμένου να υπολογίσει για κάθε Πάροχο Δικτύου Κινητής (ΠΔΚ) το προκύπτουν «κόστος» τερματισμού φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του. Περαιτέρω, λαμβάνοντας υπόψη ότι τα κόστη τα οποία προκύπτουν από την εφαρμογή του ως άνω κοστολογικού μοντέλου είναι σημαντικά χαμηλότερα από τα ισχύοντα ρυθμιζόμενα τέλη, σε συνδυασμό με την κοινοτική επιδίωξη για «συμμετρία» των τελών τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε δίκτυα ΠΔΚ, η προτεινόμενη μεθοδολογία ελέγχου τιμών /τιμολόγησης προβλέπει ότι τα ρυθμιζόμενα Τέλη Τερματισμού Κινητών (ΤΤΚ) θα πρέπει να συγκλίνουν προς μία συμμετρική μέση τιμή στόχου μέχρι το έτος 2011. Δηλαδή ο μηχανισμός σταδιακής εφαρμογής των προτεινόμενων μειώσεων στα τέλη τερματισμού δεν συνιστά κάτι διακριτό από την επιβληθείσα υποχρέωση ελέγχου τιμών, αλλά την πεμπτούσια του συγκεκριμένου μέτρου.

Η ενιαία διαβούλευση επί όλων των ανωτέρω ζητημάτων είναι σύμφωνη τόσο με το γράμμα όσο και το πνεύμα των διατάξεων τόσο της εθνικής, όσο και της κοινοτικής νομοθεσίας, η οποία ουδόλως προβλέπει –ούτε άλλωστε ο συμμετέχων επικαλείται σχετικές διατάξεις- την υποχρέωση της ΕΡΑ όπως προβεί σε τρεις (3) χωριστές δημόσιες διαβουλεύσεις, ήτοι μία αναφορικά με τον ορισμό της σχετικής αγοράς, μία αναφορικά με τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις και άλλη αναφορικά με την εξειδίκευση και υλοποίηση αυτών. Αντίθετα η κείμενη νομοθεσία αναγνωρίζει στην ΕΡΑ **ευρεία διακριτική ευχέρεια** αναφορικά με το ζήτημα της ενιαίας ή χωριστής διαβούλευσης, αρκεί να τηρηθεί η υποχρέωση δημόσιας διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο σε εθνικό, όσο και σε κοινοτικό επίπεδο.

Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για Δίκτυα και Υπηρεσίες Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών [κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό E(2007) 5406], (OJ L344/65, 28-12-2007), εφεξής Νέα Σύσταση.

Περαιτέρω, η ΕΕΤΤ επισημαίνει στον συμμετέχοντα, ότι και σε άλλες περιπτώσεις, κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης αγορών², προέβη σε ενιαία δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό των σχετικών αγορών, τον καθορισμό επιχειρήσεων με Σημαντική Ισχύ και την επιβολή συγκεκριμένων κατάλληλων και αναλογικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων, ώστε δεν μπορεί να συναχθεί επιχείρημα, περί δήθεν «βέλτιστης διοικητικής πρακτικής» της ΕΕΤΤ για τη διεξαγωγή χωριστών δημόσιων διαβουλεύσεων. Ακόμα περισσότερο δεν στοιχειοθετείται «βέλτιστη διοικητική πρακτική» και πάντως η ΕΕΤΤ δεν δεσμεύεται από το γεγονός ότι κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της ίδιας αγοράς το 2006, είχε προβεί σε περισσότερες διαβουλεύσεις, ιδίως δεδομένων των διαφορετικών νομικών και πραγματικών συνθηκών που επικρατούσαν την περίοδο εκείνη (υπενθυμίζεται ότι η ανάλυση της σχετικής αγοράς ξεκίνησε πριν την ενσωμάτωση στην εθνική μας νομοθεσία των Κοινοτικών Οδηγιών που θεσπίζουν το εφαρμοστέο πλαίσιο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ενώ αναφορικά με τη χωριστή διαβούλευση στο μοντέλο LRAIC bottom up των ΠΔΚ, αυτή κρίθηκε σκόπιμη λαμβάνοντας υπόψη ότι το εν λόγω μέτρο επιβάλετο για πρώτη φορά, ώστε η ανάγκη συνεργασίας των ΠΔΚ ήταν αυξημένη).

2.1.2 Θέμα ακυρότητας της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης της ΕΕΤΤ

Ένας συμμετέχων θεωρεί τη διαδικασία της δημόσιας διαβούλευσης άκυρη υποστηρίζοντας ότι η ΕΕΤΤ δεν έδωσε την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να έχουν πλήρη πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου που τους αφορούν.

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ως άνω προσέγγιση του συμμετέχοντος και επισημαίνει τα κάτωθι:

- 1 Η ΕΕΤΤ παρείχε πλήρη και ουσιαστική πρόσβαση «στα στοιχεία του φακέλου» για όλες τις ενδιαφερόμενες εταιρείες. Ειδικότερα το «Σχέδιο Μέτρων» το οποίο υπεβλήθη σε δημόσια διαβούλευση είναι πλήρως ειδικώς και επαρκώς τεκμηριωμένο περιλαμβάνοντας πλήρη ανάλυση των στοιχείων που έλαβε υπόψη η

² πχ. Αγορά λιανικής Πρόσβασης στο Δημόσιο Τηλεφωνικό Δίκτυο από σταθερή θέση μέσω Συνδέσεων Υψηλής Χωρητικότητας (Primary Rate Access ISDN), Αγορά λιανικής πρόσβασης στο Δημόσιο Τηλεφωνικό Δίκτυο σε σταθερή θέση μέσω PSTN και BRA – ISDN συνδέσεων για οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες (Αγορές 1-2), Αγορά λιανικής των δημοσίως διαθέσιμων αστικών και εθνικών τηλεφωνικών υπηρεσιών που παρέχονται σε σταθερή θέση (Αγορές 3,5), Αγορά λιανικής για τις δημοσίως διαθέσιμες διεθνείς τηλεφωνικές υπηρεσίες που παρέχονται σε σταθερή θέση για οικιακούς και μη οικιακούς πελάτες (Αγορές 4,6), Λιανική αγορά μισθωμένων γραμμών (Αγορά 7), Χονδρικές αγορές Μισθωμένων Γραμμών (Αγορά 13-14), Αγορά χονδρικής πρόσβασης και εκκίνησης κλήσεων στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας (Αγορά 15), Αγορά Τερματισμού Φωνητικών Κλήσεων σε Μεμονωμένα Δίκτυα Κινητών Επικοινωνιών (Αγορά 16), Χονδρική Εθνική Αγορά Διεθνούς Περιογωγής σε δημόσια δίκτυα κινητής τηλεφωνίας (Αγορά 17), Εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (Αγορά 18).

ΕΕΤΤ, των θεμάτων που εξέτασε, αλλά και των συμπερασμάτων στα οποία προέβη, με συγκεκριμένη αναφορά στο σκεπτικό βάσει του οποίου οδηγήθηκε σε αυτά.

- 2 Ειδικά, αναφορικά με την επιβληθείσα *υποχρέωση ελέγχου τιμών* τονίζεται ότι:
 - 2.1 Στο από 4/07/2008 «Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα [ΑΓΟΡΑ 7 ΣΥΣΤΑΣΗΣ Ευρωπαϊκής Επιτροπής]» και πιο συγκεκριμένα στο κεφάλαιο 5.6 «Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις» και την παράγραφο 5.6.5 «Υποχρέωση Ελέγχου τιμών και κοστολόγησης», (σελίδες 83 επ. αυτού), η ΕΕΤΤ **εκθέτει αναλυτικά τον προτεινόμενο μηχανισμό ελέγχου τιμών που οδηγεί σε μείωση των τελών τερματισμού κλήσεων των ΠΔΚ,**
 - 2.2 Στο Κεφάλαιο 6 «Επικαιροποίηση κοστολογικού μοντέλου», (σελίδες 98-116) του ως άνω Σχεδίου Μέτρων, η ΕΕΤΤ **εκθέτει αναλυτικά το σύνολο των αρχών του εν λόγω κοστολογικού μοντέλου, οι οποίες κατά οποιοδήποτε τρόπο τροποποιήθηκαν σε σχέση με το αρχικό, επί του οποίου, όπως και άλλωστε συνομολογεί ο εν λόγω συμμετέχων, οι ΠΔΚ είχαν τη δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους, στον πρώτο γύρο ανάλυσης αγορών.**
- 3 Η ΕΕΤΤ, σεβόμενη πλήρως το δικαίωμα της συμμετέχουσας για πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου, αναφορικά το κοστολογικό μοντέλο, **αλλά συγχρόνως τηρώντας τα άρθρα 5 παράγραφος 3 του Ν. 2690/1999** (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας και άλλες διατάξεις), όπως ισχύει, σύμφωνα με το οποίο, το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα, κατά της παραγράφους 1 και 2 της ως άνω διάταξης, δεν υφίσταται, μεταξύ άλλων, «*αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις*», σε συνδυασμό με το **άρθρο 11 παράγραφος 5, εδάφιο 4 του Ν. 3431/2006 (ΦΕΚ 13/Α/2006)**, το οποίο επιβάλλει στην ΕΕΤΤ **να μην αποκαλύπτει «οποιαδήποτε πληροφορία, που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο και ιδιαίτερα τις πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις, τις επιχειρηματικές τους σχέσεις και τα στοιχεία κόστους τους»**, ζήτησε τη συναίνεση των ΠΔΚ, για την **κοινοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν στο επιχειρηματικό τους απόρρητο.** Εν συνεχεία, και δεδομένης της άρνησης των δύο εξ αυτών, προέβη με τη βοήθεια ειδικού συμβούλου στη δημιουργία, τριών μη εμπιστευτικών “εκδοχών” του ως άνω μοντέλου, τα οποία κοινοποίησε στις αμέσως ενδιαφερόμενες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, συμπεριλαμβανομένου του συγκεκριμένου συμμετέχοντος ο οποίος, όχι μόνο είχε κατά τον τρόπο αυτό πλήρη και ουσιαστική πρόσβαση στο σύνολο των στοιχείων του φακέλου, αλλά και άσκησε στην πράξη το εν λόγω δικαίωμά του, υποβάλλοντας σχετικά σχόλια και επί του κοινοποιηθέντος μοντέλου. Για τους ανωτέρω λόγους η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα επιχειρήματα του συγκεκριμένου συμμετέχοντος στερούνται νομικής αλλά και ουσιαστικής βασιμότητας. Η ΕΕΤΤ τήρησε πλήρως τις διατάξεις του Ν.

3431/2006, ιδίως το άρθρο 17 αυτού και της ΑΠ ΕΕΤΤ 378/10/2006, αλλά και τις σχετικές διατάξεις της κοινοτικής νομοθεσίας (Οδηγία 2002/21/ΕΚ και 2002/19/ΕΚ και Σύσταση 2005/698/ΕΚ).

- 4 Εξάλλου η «μη αναστολή / παράταση» της δημόσιας διαβούλευσης από την ΕΕΤΤ ουδόλως συνιστά «ευθεία παραβίαση της αρχής της διαφάνειας, της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και καλής πίστης στη δράση της διοικήσεως καθώς και της αρχής της χρηστής διοίκησης και της αρχής της αναλογικότητας», όπως ισχυρίζεται ο συμμετέχων:
 - 4.1 *Αφενός* γιατί, η κοινοποίηση του μοντέλου στους τρεις ΠΔΚ δεν συνιστά λόγο αναστολής της δημόσιας διαβούλευσης για το σύνολο της αγοράς, ούτε και θα ήταν λογικό η ΕΕΤΤ να διεξάγει δημόσια διαβούλευση «δύο ταχυτήτων». Στα πλαίσια αυτά, τα σχόλια τα οποία υπέβαλαν οι ενδιαφερόμενοι πάροχοι επί του μοντέλου που κοινοποιήθηκε αυστηρά σε αυτούς, λαμβάνονται ιδιαιτέρως υπόψη για την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης, κατ' εφαρμογή του δικαιώματος πρόσβασης στα στοιχεία του φακέλου καθώς και του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης του διοικουμένου αναφορικά με, τα προτεινόμενα όπως του επιβληθούν, διοικητικά μέτρα.
 - 4.2 *Αφετέρου*, γιατί όπως εκθέσαμε ανωτέρω στην προηγούμενη απάντηση, δεν στοιχειοθετείται «βέλτιστη διοικητική πρακτική» και πάντως η ΕΕΤΤ δεν δεσμεύεται από το γεγονός ότι κατά τον πρώτο γύρο ανάλυσης της ίδιας αγοράς το 2006, είχε προβεί σε περισσότερες διαβουλεύσεις, ιδίως δεδομένων των διαφορετικών νομικών και πραγματικών συνθηκών που επικρατούσαν την περίοδο εκείνη.

2.1.3 Παράλληλη Εθνική Δημόσια Διαβούλευση και Κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Ένας συμμετέχων θεωρεί ότι η διαδικασία που ακολούθησε η ΕΕΤΤ με παράλληλη Εθνική Δημόσια Διαβούλευση και Κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στερείται ουσιαστικού χαρακτήρα, διότι η ΕΕΤΤ δεν λαμβάνει υπόψη της τα σχόλια των συμμετεχόντων κατά την Κοινοποίηση του Σχεδίου Μέτρων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει καταρχήν ότι η διεξαγωγή Εθνικής Δημόσιας Διαβούλευσης παράλληλα με την Κοινοποίηση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τη διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης επί του κοινοποιηθέντος Σχεδίου Μέτρων σε κοινοτικό επίπεδο, δεν απαγορεύεται από καμία διάταξη του εθνικού ή του κοινοτικού κανονιστικού πλαισίου. Εντούτοις, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει πλήρως ότι ο σκοπός της δημόσιας διαβούλευσης συνίσταται μεταξύ άλλων στην ουσιαστική συμβολή των ενδιαφερόμενων μερών στο

κανονιστικό μέτρο που θα θεσπισθεί, καθώς και την ανάγκη να λαμβάνονται «τα μέγιστα» υπόψη τα σχόλια των συμμετεχόντων. Τονίζει εντούτοις, ότι η ΕΕΤΤ χαίρει διακριτικής ευχέρειας κατά την εκτίμηση των υποβληθέντων σχολίων. Σε κάθε περίπτωση πάντως που η αξιολόγηση των υποβληθέντων σχολίων επιβάλλει –κατά την κρίση της ΕΕΤΤ- ουσιαστική (-ές) διαφοροποίηση (-ήσεις) επί του προτεινόμενου Σχεδίου Μέτρων, η ΕΕΤΤ θα επανακοινοποιήσει αυτό στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 παρ. 3 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Προς επίρρωση του ανωτέρω παραθέτουμε στοιχεία από τα οποία προκύπτει ότι σε πολλές περιπτώσεις έχει ακολουθηθεί η ίδια πρακτική και από άλλες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές. Ενδεικτικά αναφέρονται οι περιπτώσεις:

- Case PL/2008/0788 – Διαβιβαστικές Υπηρεσίες στο Δημόσιο Τηλεφωνικό Δίκτυο σε σταθερή θέση στην Πολωνία (Commission letter of 5/8/2008)³
- Case UK/2008/0775: Τροποποίηση των κανονιστικών υποχρεώσεων σχετικά με την εκκίνηση κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα σε σταθερή θέση (Commission letter of 13/6/2008)⁴
- Case UK/2008/0769: Αλλαγές στις οικονομικές καταστάσεις της ΒΤ για ρυθμιστικούς σκοπούς (Commission letter of 28/5/2008)⁵
- Case UK/2008/0759: Τερματισμός φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα (Commission letter of 16/5/2008)⁶
- Case UK/2007/0733: Χονδρική ευρυζωνική Πρόσβαση στο Ηνωμένο Βασίλειο (Commission letter of 14/2/2008)⁷
- Case ES/2007/0706: Τερματισμός φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα των εικονικών παρόχων κινητών δικτύων (Commission letter of 30/11/2007)⁸

³ Case PL/2008/0788 – Transit services in the public telephone network provided at a fixed location in Poland (Commission letter of 5/8/2008)

⁴ Case UK/2008/0775: Modification of remedies related to call origination on the public telephone network provided at a fixed location (Commission letter of 13/6/2008)

⁵ Case UK/2008/0769: Changes to BT's 2007/2008 regulatory financial statements (Commission letter of 28/5/2008)

⁶ Case UK/2008/0759: Voice call termination on individual mobile networks (Commission letter of 16/5/2008)

⁷ Case UK/2007/0733: Wholesale Broadband Access in the UK (Commission letter of 14/2/2008)

⁸ Case ES/2007/0706: Voice call termination on the individual mobile network of full mobile virtual network operators ("MVNOs") (Commission letter of 30/11/2007)

- Case LT/2007/0681: χονδρικός τερματισμός κλήσεων σε μεμονωμένα δημόσια δίκτυα σε σταθερή θέση (Commission letter of 31/10/2007)⁹.
- Case UK/2007/0617: Τερματισμός φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα στο Ηνωμένο Βασίλειο (Commission letter of 4 /6/2007)¹⁰
- Case MT/2005/0214: Τερματισμός φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα στη Μάλτα (Commission letter of 3/8/2005)¹¹.

2.1.4 Επίπεδο του Ανταγωνισμού στην αγορά της κινητής τηλεφωνίας

Ένας συμμετέχων αναφέρει ότι αν και η αγορά της κινητής τηλεφωνίας είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική, ο τομέας των κινητών επικοινωνιών συνεχίζει να ρυθμίζεται και μάλιστα με αυξανόμενη αυστηρότητα. Υποστηρίζει δε ότι δεν πρέπει να αγνοείται η σχέση μεταξύ του ελέγχου τιμών και των κινήτρων του ανταγωνισμού προκειμένου να αποφευχθούν αρνητικές συνέπειες στην ανάπτυξη του τομέα.

Σε απάντηση του σχολίου αυτού, η EETT τονίζει ότι, όπως διεξοδικά αναλύεται στο κείμενο της Κοινοποίησης, η ανάλυση του επιπέδου ανταγωνισμού καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα κινητά δίκτυα δεν έχει αναπτυχθεί επαρκώς ο ανταγωνισμός. Η θεώρηση του συμμετέχοντος ενδεχομένως αφορά τη λιανική αγορά κινητών επικοινωνιών, η οποία όμως ούτε ορίζεται σύμφωνα με το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, ούτε αναλύεται.

Επιπλέον, η EETT τονίζει ότι η επιλογή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων βασίζεται στην καταλληλότητά τους ώστε να αντιμετωπισθούν τα συγκεκριμένα προβλήματα ανταγωνισμού που υπάρχουν στην αγορά. Στα συγκεκριμένα πλαίσια, η EETT αναλύει επαρκώς στην ενότητα 5.6.5 της Κοινοποίησης τους λόγους για τους οποίους η υποχρέωση ελέγχου τιμών θεωρείται εύλογη και αναλογική.

⁹ Case LT/2007/0681: wholesale call termination on individual public telephone networks provided at fixed location (Commission letter of 31/10/2007). Here, the Commission expressed (its own) view, in a footnote, that "... any material modification to the draft measure resulting from comments made by interested parties in the national consultation would require a re-notification under Article 7(3) of the Framework Directive."

¹⁰ Case UK/2007/0617: Voice call termination on individual mobile networks in the United Kingdom (Commission letter of 4 /6/2007)

¹¹ Case MT/2005/0214: Voice call termination on individual mobile networks in Malta (Commission letter of 3/8/2005)

2.2 Ορισμός Αγοράς

2.2.1 Η αγορά τερματισμού κλήσεων στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας είναι two-sided αγορά

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ δεν έλαβε υπόψη της ότι αγορά τερματισμού κλήσεων στα δίκτυα κινητής τηλεφωνίας αποτελείται από δύο (2) επιμέρους αγορές (two-sided market), όπου ένας ΠΔΚ επιδιώκει να θέσει ένα πλαίσιο αλληλοεξαρτώμενων τιμών οι οποίες απευθύνονται σε δύο διαφορετικές ομάδες πελατών: αυτούς που καλούν και αυτούς που δέχονται κλήσεις. Τονίζει δε ότι η συγκεκριμένη προσέγγιση είναι αποδεκτή από αρκετές ρυθμιστικές αρχές.

Η ΕΕΤΤ κατά τη διαδικασία ορισμού της αγοράς έλαβε υπόψη της τη *Νέα Σύσταση* για τις Σχετικές Αγορές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το συνοδευτικό *Ερμηνευτικό Σημείωμα* (Explanatory Note). Όπως αναλυτικά περιγράφεται στα εν λόγω κείμενα καθώς και στην Κοινοποίηση της ΕΕΤΤ (υπο-ενότητα 1.4.2 - Πεδίο Εξέτασης), ο τερματισμός των φωνητικών κλήσεων αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση (και μάλιστα την πλέον μη αναπαράξιμη) για την παροχή λιανικών υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας για κλήσεις που εκκινούν τόσο από κινητά όσο και από σταθερά δίκτυα. Δεδομένης όμως της αρχής «ο καλών πληρώνει», οι καλούντες συνδρομητές δεν είναι γενικά σε θέση να επηρεάσουν τις χρεώσεις τερματισμού στα δίκτυα όπου τερματίζουν οι κλήσεις τους. Συνεπώς, ο πάροχος τερματισμού έχει τη δυνατότητα να αυξήσει τα τέλη τερματισμού χωρίς κάποια αντίδραση/επιρροή από τον καλούντα ή τον καλούμενο. Το σχόλιο του συμμετέχοντος είναι γενικό, χωρίς να παίρνει συγκεκριμένη θέση, τονίζοντας ότι τα θέματα έχουν συζητηθεί κατά το παρελθόν. Παράλληλα δεν αναφέρει συγκεκριμένες περιπτώσεις όπου έχει ακολουθηθεί η συγκεκριμένη προσέγγιση. Η ΕΕΤΤ εμμένει στις θέσεις της σχετικά με τον ορισμό της αγοράς όπως αυτές αναλύονται επαρκώς στην ενότητα 2 της Κοινοποίησης.

2.3 Ανάλυση Αγοράς

2.3.1 Αντισταθμιστική αγοραστική δύναμη

Ένας συμμετέχων θεωρεί ότι η αντισταθμιστική αγοραστική δύναμη στην αγορά είναι τόσο ισχυρή ώστε δεν μπορεί να τεκμηριωθεί η πρόταση της ΕΕΤΤ ότι κάθε πάροχος έχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά.

Η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την ως άνω προσέγγιση του συμμετέχοντος. Όπως περιγράφεται αναλυτικά στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης, και συγκεκριμένα στην υπο-ενότητα 3.5, στη χονδρική αγορά τερματισμού κλήσεων σε δίκτυα κινητής τηλεφωνίας,

κρίνεται πολύ περιορισμένη η πιθανότητα να ασκηθεί αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς τόσο σε επίπεδο χονδρικής όσο και σε επίπεδο λιανικής, μέσω της ευαισθητοποίησης των καταναλωτών για τις τιμές. Ειδικότερα σε επίπεδο χονδρικής, οι ενέργειες στις οποίες δύναται να προβεί κάποιος πάροχος ο οποίος επιθυμεί να ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ προς έναν ΠΔΚ έχουν περιορισμένη πιθανότητα να εμφανιστούν και ακόμα και εάν εκδηλώνονταν δεν θα μπορούσαν να επιτύχουν περιορισμό της ελευθερίας του ΠΔΚ κατά τον ορισμό τελών τερματισμού. Επιπρόσθετα, το γεγονός ότι η χρέωση για τις υπηρεσίες λιανικής βασίζεται στο σύστημα «ο καλών πληρώνει», καθιστά τους καλούντες σχετικά αδιάφορους αναφορικά με τα τέλη τερματισμού χονδρικής που εφαρμόζουν οι ΠΔΚ.

2.4 Κανονιστικές υποχρεώσεις

2.4.1 Μη καταλληλότητα των ρυθμιστικών υποχρεώσεων που προτείνει η EETT

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που προτείνει η EETT δεν είναι οι κατάλληλες, καθώς επιβάλλουν δυσανάλογο κόστος στους παρόχους.

Το σχόλιο του συμμετέχοντος είναι γενικό και δεν εξειδικεύει ποιο είναι το κόστος που προκύπτει για τους παρόχους και γιατί αυτό είναι δυσανάλογο. Όπως αναλυτικά αναφέρει η EETT στο κείμενο Κοινοποίησης, και συγκεκριμένα στην ενότητα 5.6 αυτού, η επιλογή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων βασίζεται στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται, ενώ παράλληλα οι υποχρεώσεις είναι αναλογικές και επαρκώς αιτιολογημένες. Σε κάθε περίπτωση, η EETT αιτιολογεί πλήρως την επιλογή των συγκεκριμένων ρυθμιστικών υποχρεώσεων που προτείνει στην ενότητα 5.6 του κειμένου της Κοινοποίησης.

2.4.2 Υποχρέωση Πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η εν λόγω υποχρέωση δεν απαιτείται να επιβληθεί ως ex ante υποχρέωση δεδομένου ότι: (α) σύμφωνα με το Νόμο 3431/2006 (και ειδικότερα το Άρθρο 41, παρ. 3) η υποχρέωση αυτή υφίσταται ήδη και δεσμεύει όλους τους παρόχους, (β) η υποχρέωση αυτή τηρείται από τον ανωτέρω συμμετέχοντα και (γ) δεν προκύπτει από την ανάλυση της αγοράς ότι οι ΠΔΚ έχουν αρνηθεί την παροχή πρόσβασης και διασύνδεσης στο δίκτυό τους.

Η ΕΕΤΤ δεν συμφωνεί με το συμμετέχοντα και θεωρεί ότι η παρατήρησή του στηρίζεται σε λανθασμένη βάση.

Το άρθρο 41 παρ. 3 του Ν. 3431/2006 αντιστοιχεί στο άρθρο 4 της Οδηγίας 2002/19/ΕΚ και ισχύει ανεξάρτητα από την διαπίστωση ή όχι ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Η εν λόγω γενική διάταξη εντούτοις χρήζει εξειδίκευσης, όσον αφορά στους όρους και τις προϋποθέσεις που επιβάλλονται στους φορείς εκμετάλλευσης για την παροχή πρόσβασης και διασύνδεσης σε άλλες επιχειρήσεις. Για το σκοπό αυτό το άρθρο 4 της Οδηγίας Πλαίσιο παραπέμπει στα άρθρα 5, 6, 7 και 8 της ίδιας, ενώ το άρθρο 41 παρ. 3 του Ν. 3431/2006 παραπέμπει στα άρθρα 42 και 68 παρ. 1 του ίδιου. Σύμφωνα με τις εν λόγω διατάξεις οι υποχρεώσεις πρόσβασης / διασύνδεσης δύναται να επιβληθούν αφενός ανεξάρτητα από τη διαπίστωση ΣΙΑ προκειμένου να εξασφαλισθεί η δυνατότητα τελικής διασύνδεσης δικτύων (end to end connectivity), (άρθρα 5 και 6 της Οδηγίας 2002/19/ΕΚ και 42 παρ. 1-4 του Ν. 3431/2006) , αφετέρου, κατόπιν ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού στη σχετική αγορά σε φορείς εκμετάλλευσης που κρίθηκαν ότι κατέχουν ΣΙΑ (άρθρα 7 και 8 της Οδηγίας 2002/19/ΕΚ και 42 παρ. 5, 6, και 7 του Ν. 3431/2006). Δυνάμει του άρθρου 7 παρ. 3 της Οδηγίας 2002/19/ΕΚ και σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16 της οδηγίας 2002/21/ΕΚ, όπως αυτές ενσωματώνονται στην εθνική μας νομοθεσία, η ΕΕΤΤ προέβη εν προκειμένω σε εκ νέου ανάλυση της αγοράς τερματισμού κλήσεων σε κινητά δίκτυα προκειμένου να προσδιορίσει εάν θα διατηρήσει, θα τροποποιήσει ή θα άρει τις υποχρεώσεις που είχαν επιβληθεί σε επιχειρήσεις που παρέχουν δημόσια δίκτυα επικοινωνιών και/ή υπηρεσίες όσον αφορά την πρόσβαση και τη διασύνδεση βάσει των άρθρων 12 της Οδηγίας 2002/19/ΕΚ και 44 του Ν. 3431/2006. Επί τη βάση της ως άνω διενεργηθείσης ανάλυσης αγοράς, η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι κρίνεται απαραίτητο να διατηρηθεί η ήδη επιβληθείσα στους παρόχους κινητών δικτύων, ex-ante, ρυθμιστική υποχρέωση παροχής πρόσβασης και χρήσης ειδικών ευκολιών δικτύου (άρθρο 12 Οδηγίας 2002/19/ΕΚ και 44 του Ν. 3431/2006). Η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση αποτελεί ένα από τα συνήθη και βασικά επανορθωτικά μέτρα που προβλέπει το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο, ταιριάζει στα προσδιορισμένα προβλήματα της αγοράς ενώ είχε προβλεφθεί και βάσει του προηγούμενου ρυθμιστικού πλαισίου για την αντιμετώπιση θεμιτών ρυθμιστικών αναγκών που διατηρούν τη σημασία και τον επίκαιρο χαρακτήρα τους.

2.4.3 Προσφορά Αναφοράς για τη Διασύνδεση

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι τα βασικά θέματα ποιότητας και οι σχετικές διαδικασίες καλύπτονται επαρκώς από το ήδη κατατεθειμένο στην ΕΕΤΤ υπόδειγμα διασύνδεσης του. Ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι οι συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών

(SLA) πρέπει να αποτελούν αντικείμενο εμπορικής διαπραγμάτευσης και όχι αποτέλεσμα ρυθμιστικής παρέμβασης.

Αναφορικά με την υποχρέωση δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ κρίνει αναγκαία τη διατήρησή της δεδομένου ότι θα συντελέσει στην ενδυνάμωση της διαφάνειας μέσω της δημοσιοποίησης συγκεκριμένων πληροφοριών όπως τιμές, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, πληροφορίες λογιστικής φύσεως κλπ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2002/19/EK, στην περίπτωση που ένας φορέας εκμετάλλευσης έχει την υποχρέωση αμεροληψίας, οι ΕΡΑ μπορούν να απαιτούν από τον φορέα αυτόν εκμετάλλευσης να δημοσιεύει προσφορά αναφοράς, που θα είναι επαρκώς αναλυτική προκειμένου να εξασφαλίζει ότι οι επιχειρήσεις δεν υποχρεούνται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι αναγκαίες για τη ζητούμενη υπηρεσία, που θα παρέχει περιγραφή των σχετικών προσφορών, διαχωρισμένων ανά στοιχείο ανάλογα με τις ανάγκες της αγοράς, και τους συναφείς όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμών. Επίσης στο άρθρο 10 της Οδηγίας 2002/19/EK, το οποίο αφορά την υποχρέωση αμεροληψίας, αναφέρει ότι οι υποχρεώσεις αμεροληψίας διασφαλίζουν ιδίως ότι ο φορέας εκμετάλλευσης που υπόκειται στην υποχρέωση, εφαρμόζει ισοδύναμους όρους σε ισοδύναμες περιστάσεις σε πρόσωπα που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες και παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

Όπως αναλύεται στο κείμενο Κοινοποίησης, και συγκεκριμένα στην **ενότητα 5.6.3** αυτής, στα πλαίσια της ως άνω υποχρέωσής τους οι ΠΔΚ θα δημοσιεύουν επιπρόσθετες ειδικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τιμολογιακών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων για την παροχή και χρήση και τιμές αναφορικά με τις υπάρχουσες και τις όποιες καινούργιες υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Στο ελάχιστο περιεχόμενο της ως άνω προσφοράς περιλαμβάνονται *«Προϋποθέσεις και όροι Βασικής Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών (Basic SLA), συμπεριλαμβανομένου του καθορισμού των ρητρών για καθυστέρηση παράδοσης υπηρεσίας ή καθυστέρηση στην άρση βλάβης.»* Αυτό είναι αναγκαίο πρωτίστως προκειμένου η ΕΕΤΤ να ελέγχει την αποτελεσματική εφαρμογή των επιβληθέντων υποχρεώσεων, ιδίως της υποχρέωσης αμεροληψίας.

Τέλος η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι, οι ΠΔΚ δύνανται προφανώς να συνάπτουν ‘πέραν του βασικού’ συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (“advanced” SLAs) επί τη βάσει εμπορικής συμφωνίας, για τις οποίες δεν υφίσταται υποχρέωση προηγούμενης κοινοποίησης / έγκρισης από την ΕΕΤΤ.

2.4.4 Χρονικό περιθώριο για τη σύνταξη του κειμένου Προσφοράς Αναφοράς

Ένας συμμετέχων θεωρεί ότι το χρονικό περιθώριο των τριάντα (30) ημερών για τη σύνταξη και τελική προετοιμασία του τροποποιημένου κειμένου Προσφοράς Αναφοράς είναι εξαιρετικά μικρό και προτείνει τον διπλασιασμό του.

Όπως αναφέρεται στο κείμενο της Κοινοποίησης, και συγκεκριμένα στην υπο-ενότητα 5.6.3, η ΕΕΤΤ προτείνει την **διατήρηση** της υποχρέωσης δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς (ΠΑ) στα πλαίσια της υποχρέωσης Διαφάνειας. Δεδομένου του ότι οι ΠΔΚ έχουν ήδη υποβάλει την πρότασή τους σχετικά με την ΠΑ στα πλαίσια της υφιστάμενης υποχρέωσης, η ΕΕΤΤ διαφωνεί με την συγκεκριμένη παρατήρηση, θεωρώντας ότι το χρονικό περιθώριο των τριάντα (30) ημερών είναι αρκετό.

2.4.5 Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Δύο συμμετέχοντες θεωρούν ότι η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού είναι ένα ιδιαίτερα επαχθές μέτρο για τους ΠΔΚ, δεν είναι αντικειμενικά αιτιολογημένη και δεν είναι αναλογική με το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, ενώ εκφράζουν και επιφυλάξεις σχετικά με την αποτελεσματικότητα του μέτρου σε σχέση με τη ρύθμιση της αγοράς. Ένας εκ των δύο αυτών συμμετεχόντων υποστηρίζει ότι η ήδη επιβεβλημένη υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης, η οποία εφαρμόζεται από τους ΠΔΚ, καλύπτει πλήρως τους επιδιωκόμενους σκοπούς της ρύθμισης. Ο ίδιος συμμετέχων δεν κατανοεί γιατί, ενώ η ΕΕΤΤ έχει ήδη προβεί σε νέα κοστολογική ανάλυση επικαιροποιώντας το μοντέλο LRIC, προτείνεται μία δεύτερη κοστολογική ανάλυση υπό τη μορφή του λογιστικού διαχωρισμού και αναφέρει επιπλέον ότι οι περισσότερες ρυθμιστικές αρχές δεν έχουν επιλέξει να επιβάλλουν την εν λόγω υποχρέωση γιατί δεν την θεωρούν αποτελεσματική, ενώ παράλληλα συνεπάγεται επιπλέον κόστος.

Η ΕΕΤΤ συμφωνεί με την άποψη των συμμετεχόντων ότι η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού επιφέρει πρόσθετη επιβάρυνση στους ΠΔΚ. Σημειώνει όμως ότι οι ΠΔΚ θα μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν άμεσα και σε πολύ μεγάλο ποσοστό αυτούσιους τους τυχόν μηχανισμούς/ διεργασίες που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και τα δεδομένα τα οποία συλλέχθηκαν στο πλαίσιο ανάπτυξης του κοστολογικού μοντέλου (με την επιφύλαξη της επιστημονικής εγκυρότητας αυτών των μηχανισμών). Πράγματι, οι περισσότεροι τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι χρησιμοποιούν τα ίδια συστήματα λογισμικού καθώς και τους ίδιους ανθρώπινους πόρους για τις ανάγκες των δύο αυτών εργασιών (δηλαδή

ανάπτυξη κοστολογικού μοντέλου και λογιστικό διαχωρισμό). Αυτή είναι συνηθισμένη πρακτική για σταθερούς και κινητούς τηλεπικοινωνιακούς παρόχους σε όλο τον κόσμο.

Τονίζεται επίσης ότι ο λογιστικός διαχωρισμός είναι ένα πλήρως αιτιολογημένο μέτρο δεδομένου ότι επιτρέπει στην ΕΕΤΤ να παρακολουθεί τη συμπεριφορά των ΠΔΚ με ΣΙΑ αναφορικά με την υποχρέωση αμεροληψίας, ελέγχοντας για παράδειγμα τις τιμές εσωτερικής παροχής για σχετικές υπηρεσίες. Η υποχρέωση του λογιστικού διαχωρισμού διαφέρει από την υποχρέωση ελέγχου τιμών δεδομένου ότι ενώ η τελευταία έχει σαν στόχο τον ορισμό των τιμών, η πρώτη υποχρέωση ορίζει τους κανόνες βάσει των οποίων θα συλλέγονται και θα αναφέρονται διάφορες κοστολογικές πληροφορίες.

Σε σχέση με την Διεθνή πρακτική, η αναφορά του ERG με τίτλο “Regulatory Accounting in Practice 2007” (Απρίλιος 2007) κατέληγε στο συμπέρασμα ότι, σε σχέση με την αγορά τερματισμού σε δίκτυα κινητών, σχεδόν όλες οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (με εξαίρεση μόλις πέντε (5)) επέβαλαν και τις πέντε υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένου και του λογιστικού διαχωρισμού) στους παρόχους με ΣΙΑ στην αγορά. Στις χώρες που επέβαλαν τον λογιστικό διαχωρισμό συμπεριλαμβάνονται για παράδειγμα το Βέλγιο, η Φιλανδία, η Γαλλία, η Ιταλία, η Πορτογαλία και η Ισπανία.

2.4.6 Υποχρέωση ελέγχου τιμών

2.4.6.1 Το προτεινόμενο glide path οδηγεί σε μεγάλη μείωση των τιμών εντός πολύ μικρού χρονικού διαστήματος που είναι πιθανό να οδηγήσει σε «waterbed effect».

Δύο συμμετέχοντες εκτιμούν ότι τα δύο (2) πρώτα βήματα του glide path είναι υπερβολικά μεγάλα σε ύψος μειώσεων, λόγω της μικρής χρονικής διάρκειας της πρώτης μείωσης του Οκτωβρίου 2008 (2 ½ μήνες) και καλούν την ΕΕΤΤ να επανασχεδιάσει το πρώτο βήμα μειώσεων του glide path προκειμένου να αποφευχθεί το «waterbed effect». Ο ένας συμμετέχων προτείνει περιθώριο τουλάχιστον 5-6 μηνών μεταξύ των δύο (2) πρώτων μειώσεων, ενώ ο δεύτερος επέκταση του glide path έως το 2012, προβλέποντας τέσσερις ισότιμες μειώσεις τα έτη 2009, 2010, 2011 και 2012.

Όπως αναφέρεται στην υπο-ενότητα 5.6.5 της Κοινοποίησης, «Η ΕΕΤΤ έχει επίγνωση του λεγόμενου “waterbed effect” το οποίο επιθυμεί να αποφύγει παρέχοντας σταδιακή μείωση προς την κοστοστρεφή τιμή στόχου το έτος 2011.» Επιτρέποντας μία προοδευτική και προσδιορισμένη εκ των προτέρων μείωση των τελών τερματισμού, η ΕΕΤΤ θεωρεί παρέχει στους ΠΔΚ τη δυνατότητα να περιορίσουν τα αποτελέσματα που ενδέχεται να προκαλέσει το φαινόμενο αυτό μέσω ανταγωνισμού σε επίπεδο τιμών λιανικής. Η ΕΕΤΤ σημειώνει επίσης ότι οι προβλεπόμενες πτώσεις στη τιμή του τέλους τερματισμού είναι στα ίδια επίπεδα ή μικρότερες από αντίστοιχες μειώσεις στα τέλη

τερματισμού τα τελευταία χρόνια σε άλλες Ευρωπαϊκές χώρες¹², οι οποίες, στο βαθμό που γνωρίζει η ΕΕΤΤ, δεν οδήγησαν σε αύξηση των λιανικών τιμών.

Παράλληλα, δεδομένων των συνθηκών όπως αυτές διαμορφώθηκαν λόγω -μεταξύ άλλων- του αιτήματος των ΠΔΚ να τους κοινοποιηθεί το κοστολογικό μοντέλο ώστε να το σχολιάσουν, χωρίς ωστόσο να αποκαλύπτονται εμπιστευτικά στοιχεία του δικτύου τους στους άλλους ΠΔΚ (γεγονός που ανάγκασε την ΕΕΤΤ να ζητήσει την ανάπτυξη τριών ξεχωριστών μοντέλων από τον Σύμβουλό της), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το προτεινόμενο glide path θα πρέπει να τροποποιηθεί. Συγκεκριμένα, η πρόταση της ΕΕΤΤ έγκειται στην ολοκλήρωση του glide path σε τρία (3) βήματα, παραλείποντας το πρώτο βήμα (15 Οκτωβρίου 2008). Με τον τρόπο αυτό αποφεύγεται το ενδεχομένως μη αναλογικό μέτρο της μείωσης των τελών τερματισμού δύο φορές εντός διαστήματος μικρότερου των δύο μηνών (Νοέμβριος 2008 – Ιανουάριος 2009). Μία τέτοια μείωση εκτός του δυσανάλογου ρυθμιστικού βάρους στους ΠΔΚ, είναι πολύ πιθανό να έθετε την αγορά σε σύγχυση.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την οριστική μορφή και τα βήματα του glide path:

Πάροχος	1/1//2009	– 1/1//2010	– 1/1/2011
	31/12/2009	31/12/2010	
Cosmote	0,0786	0,0624	0,0495
Vodafone	0,0786	0,0624	0,0495
Wind	0,0786	0,0624	0,0495

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση όπου υπάρξουν σημαντικές αποκλίσεις στις ετήσιες τιμές του πληθωρισμού σε σχέση με τις προβλέψεις για τον πληθωρισμό σύμφωνα με το «EU's Projection for 2008 for Greece as of March 4, 2008 (Council Opinion on the updated Stability Programme of Greece 2007-2010 – website: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:074:0033:0037:EN:PDF>)», οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των τιμών των ΤΤΚ στα βήματα του glide path, η ΕΕΤΤ, με σχετική Απόφασή της, θα αναθεωρεί τις τιμές των ΤΤΚ του gliderpath, σε ετήσια βάση με ισχύ από 1^η Ιανουαρίου του σχετικού έτους, αποκλειστικά προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι ως άνω «σημαντικές αποκλίσεις».

¹² Για παράδειγμα, το έτος 2007 σε σχέση με το 2006: Βέλγιο: -36%, Γερμανία: - 39%, Ισπανία: -43% , Γαλλία: - 48% - Πηγή: European Commission implementation report.

2.4.6.2 Πολύ χαμηλή τιμή στόχου

Ένας συμμετέχων θεωρεί ότι η τιμή στόχου για το 2011 (4,95 ευρώ/λεπτό) είναι υπερβολικά χαμηλή και θα έχει αρνητική επίδραση στους ΠΔΚ, με ορατό κίνδυνο να μεταφερθεί αυτή η διατάραξη στους καταναλωτές. Ένας άλλος συμμετέχων υποστηρίζει ότι η μείωση των τελών τερματισμού θα έπρεπε να είναι μικρότερη από αυτή που προτείνει η ΕΕΤΤ δεδομένου ότι ο ετήσιος ρυθμός επενδύσεων δεν μειώνεται αντίστοιχα, αναφέροντας ενδεικτικά ότι παρόλη την ανάπτυξη δικτύου 3^{ης} γενιάς, απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις και για τα δίκτυα 2^{ης} γενιάς. Ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει επιπροσθέτως ότι οι διεθνείς συγκρίσεις τελών τερματισμού θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη, πέρα από τα μεγέθη των εταιριών και εξωγενείς παράγοντες που μπορεί να συμβάλλουν στην αύξηση του κόστους υποδομής δικτύου.

Η ΕΕΤΤ επιθυμεί να διασφαλίσει ρυθμιστική βεβαιότητα στην αγορά, προτείνοντας τέλη τερματισμού για τα επόμενα τρία (3) χρόνια τα οποία να επιτρέπουν στους παρόχους κινητής τηλεφωνίας να προσαρμόσουν σταδιακά τα επιχειρηματικά τους σχέδια, με τη μικρότερη δυνατή επίπτωση στις τιμές λιανικής. Η ΕΕΤΤ προτείνει σταδιακή μείωση των τελών τερματισμού μέχρι το 2011 με στόχο να αποφευχθεί το λεγόμενο “waterbed effect”. Συγκεκριμένα, ο όρος “waterbed effect” χρησιμοποιείται για να περιγράψει μια σημαντική αύξηση στις τιμές λιανικής προκειμένου να επιδοτηθεί μια σημαντική απώλεια στα κέρδη χονδρικής. Η ΕΕΤΤ επιβάλλοντας στις τιμές να μειωθούν σταδιακά και με ένα προβλεπόμενο τρόπο, επιτρέπει στους παρόχους να περιορίσουν τις όποιες επιπτώσεις μέσω ισχυρού ανταγωνισμού στο επίπεδο λιανικής.

2.4.6.3 Κοινοποίηση του κοστολογικού μοντέλου στους ΠΔΚ

Οι τρεις συμμετέχοντες ζητούν να τους κοινοποιηθεί το επικαιροποιημένο κοστολογικό μοντέλο που χρησιμοποίησε η ΕΕΤΤ ώστε να καταστεί δυνατός ο ουσιαστικός σχολιασμός της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από την ΕΕΤΤ για την εκπόνησή του.

Όπως ήδη εκθέσαμε σε απάντησή μας ανωτέρω, η ΕΕΤΤ, σεβόμενη πλήρως το δικαίωμα των τριών (3) ΠΔΚ για πρόσβαση στα στοιχεία του φακέλου, αναφορικά το κοστολογικό μοντέλο, αλλά συγχρόνως τηρώντας τα άρθρα 5 παράγραφος 3 του Ν. 2690/1999 (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας και άλλες διατάξεις), όπως ισχύει¹³, ζήτησε τη

¹³ σύμφωνα με το οποίο, το δικαίωμα πρόσβασης σε έγγραφα, κατά της παραγράφους 1 και 2 της ως άνω διάταξης, δεν υφίσταται, μεταξύ άλλων, «αν παραβλάπτεται απόρρητο το οποίο προβλέπεται από ειδικές

συναίνεση των ΠΔΚ, για την κοινοποίηση εμπιστευτικών πληροφοριών που αφορούν το επιχειρηματικό τους απόρρητο. Εν συνεχεία δεδομένης της άρνησης των δύο εξ αυτών, προέβη με τη βοήθεια ειδικού συμβούλου στη δημιουργία, τριών (3), μη εμπιστευτικών “εκδοχών” του ως άνω μοντέλου, τις οποίες κοινοποίησε στις αμέσως ενδιαφερόμενες εταιρείες κινητής τηλεφωνίας, οι οποίες προέβησαν σε ουσιαστικό σχολιασμό της μεθοδολογίας που χρησιμοποίησε η ΕΕΤΤ. Οι απαντήσεις της ΕΕΤΤ στα υποβληθέντα σχόλια, έχοντα ως επί το πλείστον εμπιστευτικό χαρακτήρα, θα αποσταλούν στους ΠΔΚ τους οποίους αφορούν, παράλληλα με τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της παρούσας Δημόσιας Διαβούλευσης.

2.4.6.4 Η υποχρέωση κοστοστρέφειας δεν είναι ρυθμιστικά απαραίτητη

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η προτεινόμενη υποχρέωση κοστοστρέφειας δεν είναι ρυθμιστικά απαραίτητη, καθώς η παρούσα πρακτική των μειώσεων των παρόχων έχει οδηγήσει σε σημαντική μείωση των τελών τερματισμού που ικανοποιεί τις ρυθμιστικές επιδιώξεις της ΕΕΤΤ. Προτείνει δε την υιοθέτηση εύλογων χρεώσεων.

Όπως ήδη εκθέσαμε σε απάντησή μας ανωτέρω, η επιβληθείσα υποχρέωση δεν συνιστά αυστηρά «υποχρέωση κοστοστρέφειας». Η ΕΕΤΤ χρησιμοποιεί τα κόστη τερματισμού φωνητικών κλήσεων που προκύπτουν από την εφαρμογή του επικαιροποιημένου μοντέλου bottom up των ΠΔΚ που αναπτύχθηκε στα πλαίσια του πρώτου γύρου ανάλυσης αγορών, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες στην αγορά, προκειμένου να υπολογίσει για κάθε ΠΔΚ το προκύπτουν «κόστος» τερματισμού φωνητικών κλήσεων στο δίκτυό του.

Περαιτέρω, λαμβάνει υπόψη ότι – σε αντίθεση με όσα διατείνεται η συμμετέχουσα, τα κόστη τα οποία προκύπτουν από την εφαρμογή του ως άνω κοστολογικού μοντέλου είναι **σημαντικά χαμηλότερα από τα ισχύοντα ρυθμιζόμενα τέλη**, σε συνδυασμό με την κοινοτική επιδίωξη για «συμμετρία» των τελών τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε δίκτυα ΠΔΚ, προβλέποντας ότι τα ρυθμιζόμενα ΤΤΚ θα πρέπει να συγκλίνουν προς μία συμμετρική μέση τιμή στόχου μέχρι το έτος 2011. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επιβληθείσα υποχρέωση είναι επαρκώς αιτιολογημένη στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης / Κοινοποίησης σχετικά με την επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων και ιδίως της παράγραφο 5.6.5 αυτής.

Δεν πρέπει επίσης να αγνοείται το γεγονός ότι οι μειώσεις των τελευταίων ετών στα τέλη τερματισμού ήταν κυρίως αποτέλεσμα της επιβολής ρύθμισης. Χωρίς την υποχρέωση

διατάξεις», σε συνδυασμό με το άρθρο 11 παράγραφος 5, εδάφιο 4 του Ν. 3431/2006 (ΦΕΚ 13/Α/2006), το οποίο επιβάλλει στην ΕΕΤΤ να μην αποκαλύπτει «οποιαδήποτε πληροφορία, που καλύπτεται από το επαγγελματικό απόρρητο και ιδιαίτερα τις πληροφορίες σχετικά με τις επιχειρήσεις, τις επιχειρηματικές τους σχέσεις και τα στοιχεία κόστους τους»,

ελέγχου τιμών οι ΠΔΚ με ΣΙΑ θα μπορούσαν να θέσουν υπερβολικά υψηλά τέλη τερματισμού και να διαταράξουν την αγορά. Συνεπώς ο προτεινόμενος έλεγχος τιμών αποτελεί πλήρως αιτιολογημένο ρυθμιστικό μέτρο.

Η συγκεκριμένη πρακτική είναι σύμφωνη με αυτή που ακολουθούν οι περισσότερες ρυθμιστικές αρχές, όπως επίσης και με τη θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για παράδειγμα, σε σχόλιά της η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει αναφέρει ότι: «Η Επιτροπή πιστεύει ότι φυσιολογικά μία υποχρέωση κοστοστρέφειας είναι η βέλτιστη μέθοδος καθορισμού των τιμών οροφής για τα τέλη τερματισμού κινητών¹⁴. Επίσης, σε άλλη περίπτωση¹⁵ αναφέρει: «Όταν επιβάλλονται υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης σε συμφωνία με το Άρθρο 13 της Οδηγίας 2002/19/EC σε παρόχους οι οποίοι έχουν χαρακτηριστεί από τις Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) ως έχοντες Σημαντική Ισχύ στην Αγορά στις χονδρικές αγορές τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα κινητών στα πλαίσια ανάλυσης αγοράς που έγινε σε συμφωνία με το Άρθρο 16 της Οδηγίας, οι ΕΡΑ πρέπει να θέτουν συμμετρικά τέλη τερματισμού βασισμένα στα κόστη ενός αποτελεσματικού ΠΔΚ.».

2.4.6.5 Συμμετρία τελών τερματισμού

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ οφείλει να αναθεωρήσει τη θέση της περί εισαγωγής συμμετρικών τελών τερματισμού και παράλληλα να αναπτύξει ρυθμιστικές πρωτοβουλίες για την εισαγωγή στην ελληνική αγορά ενός υγιούς επιπέδου ανταγωνισμού, τόσο μεταξύ των ΠΔΚ, όσο και μεταξύ της WIND και του δεσπόζοντος ομίλου, ο οποίος, κατόπιν εξαγοράς των μειοψηφιών της Cosmote, κατέχει Συλλογική Δεσπόζουσα Θέση με ευρύτερη της Ελληνικής επικράτειας γεωγραφική διάσταση. Ο εν λόγω συμμετέχων θεωρεί ότι υπάρχει μία σειρά εξωγενών παραγόντων που δικαιολογούν την ύπαρξη ασυμμετρίας στα τέλη τερματισμού σε δίκτυα κινητής τηλεφωνίας μεταξύ των ΠΔΚ. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον ανωτέρω συμμετέχοντα: (α) το κενό στη χορήγηση φάσματος (gap in spectrum endowment), (β) τα προβλήματα παρεμβολών, (γ) η πρόσβαση σε μη βέλτιστους χώρους εγκατάστασης εξοπλισμού πρόσβασης, (δ) η ασυμμετρία στη δυσκολία αδειοδότησης σταθμών BTS και (ε) η διαφορά στα μερίδια αγοράς αποτελούν εξωγενείς παράγοντες οι οποίοι δικαιολογούν υψηλότερο τέλος τερματισμού για τον εν λόγω συμμετέχοντα.

¹⁴ Πηγή: Σχόλια Επιτροπής στην περίπτωση Case IT/2007/0659” Italy (2.8.2007)

¹⁵ Draft recommendation on the Regulatory Treatment of Fixed and Mobile Termination Rates in the EU, 2008: “When imposing price control and cost-accounting obligations in accordance with Article 13 of Directive 2002/19/EC on the operators designated by National Regulatory Authorities (NRAs) as having significant market power (SMP) on the markets for wholesale voice call termination on individual public telephone networks as a result of a market analysis carried out in accordance with Article 16 of Directive 2002/21/EC, NRAs should set symmetric termination rates based on the costs incurred by an efficient operator.”

Εκκινώντας από τους λόγους (γ) και (δ), η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το κανονιστικό πλαίσιο προβλέπει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το Άρθρο 8(4) της Οδηγίας για την Πρόσβαση (στις οποίες περιλαμβάνονται οι υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης) πρέπει να βασίζονται στη *φύση του προβλήματος* που εντοπίστηκε. Συνεπώς, όποια τυχόν προβλήματα σχετικά με την πρόσβαση σε σταθμούς βάσης δεν μπορούν να επιλυθούν με την επιβολή ασύμμετρων ΤΤΚ.

Σχετικά με το λόγο (ε), παρά το ότι ο εν λόγω παράγοντας θα μπορούσε να οδηγήσει σε διαφορές στο μοναδιαίο κόστος παροχής υπηρεσιών, αυτός δεν έρχεται ως αποτέλεσμα ρύθμισης της αγοράς κινητών επικοινωνιών, αλλά ως αποτέλεσμα των διαφορών ως προς το χρόνο εισόδου στην αγορά και το βαθμό ανάπτυξης αυτής.

Σχετικά με τους παράγοντες (α) και (β), οι διαφορές στο μοναδιαίο κόστος που θα μπορούσαν να προκληθούν από διαφορές στην ποσότητα και την –αντιληπτή– ποιότητα σε επίπεδο παρεμβολών του διαθέσιμου φάσματος των διαφόρων ΠΔΚ, δεν είναι αρκετά σημαντικοί ώστε να δικαιολογούν την επιβολή ασυμμετρίας στις τιμές των τελών τερματισμού ως μέτρο διόρθωσής τους. Πριν από το 2002, το μειονέκτημα της WIND σχετικά με την εξυπηρέτηση υψηλής κίνησης στο δίκτυο των 900 MHz θα μπορούσε να είναι αντίστοιχο με το μειονέκτημα της COSMOTE σχετικά με την εξυπηρέτηση λιγότερης κίνησης στο δίκτυο των 1800 MHz. Το 2002 η WIND αγόρασε 5 MHz φάσματος DCS στην χαμηλότερη τιμή από όλους τους Παρόχους, ενώ παράλληλα είχε την ευκαιρία να βελτιώσει τη θέση της σχετικά με την ποσότητα του φάσματος στην κατοχή της. Τέλος η WIND με την απόκτηση της Q Telecom κέρδισε συνδρομητές, εξοπλισμό και φάσμα. Η μοντελοποίηση της ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη δεδομένα από όλους τους ΠΔΚ επιβεβαίωσε ότι διαφορές στη απόκτηση φάσματος δεν οδηγούν σε σημαντικές ασυμμετρίες στο κόστος. Το ίδιο συμπέρασμα ισχύει και για την διαφορά στην αντιληπτή ποιότητα σε επίπεδο παρεμβολών.

2.4.6.6 WACC (Weighted average cost of capital – Μεσοσταθμισμένο κόστος κεφαλαίου)

Ένας συμμετέχων σημειώνει ότι παρότι η μεθοδολογία που ακολουθείται είναι η ίδια με αυτή που χρησιμοποιήθηκε στον υπολογισμό του 2006, παρατηρείται μείωση στην τιμή του WACC από 11,64% σε 11,41%. Επιπλέον, αναφέρει ότι δεδομένης της χειροτέρευσης των παγκόσμιων οικονομικών συνθηκών και της σημαντικής αύξησης των επιτοκίων το WACC θα έπρεπε να παρουσιάζει αύξηση σε σχέση με το 2006.

Τέλος ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ θα έπρεπε – όπως είχε κάνει το 2006 – να αποστείλει αναλυτικές πληροφορίες επί του υπολογισμού του WACC προκειμένου τα ενδιαφερόμενα μέρη να είναι σε θέση να το σχολιάσουν.

Αναφορικά με την παρατήρηση του ως άνω συμμετέχοντα σχετικά με τη μείωση του WACC, η EETT σημειώνει ότι η τιμή του WACC εξαρτάται από μία σειρά παραμέτρων. Συνεπώς η αύξηση των επιτοκίων που αναφέρει ο ως άνω συμμετέχων από μόνη της θα απαιτούσε αμετάβλητους τους λοιπούς παράγοντες (πχ το share of debt, ο εφαρμοστέος φορολογικός συντελεστής) προκειμένου να εξασφαλίσει αύξηση της τιμής του WACC.

Αναφορικά με το αίτημα του ως άνω συμμετέχοντα για κοινοποίηση στα ενδιαφερόμενα μέρη των υπολογισμών στους οποίους προέβη η EETT, η EETT με την υπ' αριθμ. ΕΜΠ. ΥΠΗΡ. 1945/Φ.960/3-9-2008 απέστειλε στους τρεις (3) παρόχους αναλυτική περιγραφή αναφορικά με την τιμή του WACC που χρησιμοποιήσε

2.4.6.7 Εξωτερικές οικονομίες δικτύου

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι εσφαλμένα η EETT δεν συνυπολόγισε εξωτερικές οικονομίες δικτύου στους υπολογισμούς της, καθώς έλαβε υπόψη της λανθασμένα στοιχεία συνδρομητών για την Ελλάδα. Συγκεκριμένα, ο εν λόγω συμμετέχων θεωρεί ότι η EETT κακώς βασίστηκε στη διεύθυνση της κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, υπολογισμένη στη βάση των ενεργών συνδρομητών, για να εξάγει συμπεράσματα υποστηρίζοντας ότι πολλοί συνδρομητές στην Ελλάδα έχουν περισσότερες από μία συνδέσεις και συνεπώς υπάρχει ακόμα μεγάλο περιθώριο διεύθυνσης.

Η EETT σημειώνει ότι, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην υπο-ενότητα 5.6.5 της Κοινοποίησης, ένα πρόσθετο τέλος εξωτερικών οικονομιών του δικτύου ενδεχομένως να απαιτείται να ληφθεί υπόψη στον τελικό υπολογισμό των τελών τερματισμού των παρόχων κινητών δικτύων, όταν υπάρχει η ανάγκη απόκτησης ή διατήρησης οριακών ή μη οριακών συνδρομητών και μη συνδρομητών κινητών υπηρεσιών. Αυτό οφείλεται στο ότι οι νέοι συνδρομητές δημιουργούν αξία με τη μορφή των εξωτερικών οικονομιών δικτύων στους συνδρομητές των παρόχων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας που θα έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνήσουν με αυτούς. Η επιπλέον χρέωση για λόγους εξωτερικών οικονομιών δικτύου πρέπει να εστιάζεται στην επιδότηση των οριακών συνδρομητών και των μη-συνδρομητών στο βαθμό που αυτό αυξάνει το συνολικό κοινωνικό όφελος (overall welfare).

Όπως αναλυτικά αναφέρεται στο κείμενο της Κοινοποίησης, η σημαντική ανάπτυξη της αγοράς κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα, τόσο σε όρους SIM καρτών όσο και σε όρους κίνησης κατά τη διάρκεια των τελευταίων χρόνων, οδηγεί στο συμπέρασμα ότι οριακοί μη συνδρομητές ενδεχομένως να μην υπάρχουν πια στην Ελλάδα.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω καθώς και ότι:

- Οι οικονομικότερες GSM συσκευές είναι πολύ φτηνές και μπορούν να διατεθούν ως μεταχειρισμένες σε ακόμα χαμηλότερη τιμή.

- Οι οριακοί συνδρομητές είναι πιθανότερο να είναι συνδρομητές προπληρωμένης τηλεφωνίας που ως επί το πλείστον δεν λαμβάνουν επιδότηση συσκευής. Συνεπώς, θεωρείται πιθανό η επιπλέον χρέωση για εξωτερικές οικονομίες δικτύου να απευθύνεται σε μη οριακούς συνδρομητές με συμβόλαιο ή εταιρικό πρόγραμμα, και επομένως είναι σε πλήρη αντίθεση με το σκοπό της επιπλέον αυτής χρέωσης.

η ΕΕΤΤ εμμένει στο συμπέρασμα ότι αυτή η επιδότηση δεν φαίνεται να απαιτείται στην Ελλάδα πλέον. Αξίζει να σημειωθεί ότι και ο συμμετέχων δεν ανέπτυξε με συγκεκριμένα επιχειρήματα και απτά παραδείγματα τη θέση του ότι οι εξωτερικές οικονομίες δικτύου θα έπρεπε να ληφθούν υπόψη, ιδίως δεν παρείχε στοιχεία αναφορικά με την αναγκαιότητα υπολογισμού και το μέτρο υπολογισμού εξωτερικών οικονομιών δικτύου.

2.4.6.8 Μετάβαση στο 3G

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ δεν έλαβε υπόψη της τις επιπρόσθετες δυσκολίες για την αδειοδότηση των κεραιών 3G. Ο εν λόγω συμμετέχων ζητά τις αναλυτικές παραδοχές που έγιναν σχετικά με την μετάβαση στο 3G, καθώς και τα στοιχεία κίνησης δεδομένων που χρησιμοποίησε. Τονίζει επίσης ότι το κείμενο δεν αναφέρει τους υπολογισμούς αναφορικά με τα κόστη που απαιτούνται για την ανανέωση των αδειών 2G. Τέλος σημειώνει ότι οι παραδοχές ότι το 90% των σταθμών βάσης 2G θα χρησιμοποιηθεί και για εγκαταστάσεις 3G καθώς και ότι η διάρκεια ζωής για τους σταθμούς βάσης 2G/3G είναι 20 έτη, δεν είναι σωστές.

Η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα δεδομένου αφενός του χαρακτηρισμού της ερώτησης από τον ίδιο τον συμμετέχοντα ως εμπιστευτική και αφετέρου των συγκεκριμένων στοιχείων ανά δίκτυο που εμπεριέχει. Για το λόγο αυτό η ΕΕΤΤ απάντησε κατ' ιδίαν σε όλους τους συμμετέχοντες οι οποίοι έθεσαν εμπιστευτικού χαρακτήρα ζητήματα που αφορούν στο κοστολογικό μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης.

2.4.6.9 Κοινά κόστη

Ένας συμμετέχων ζητά πληροφορίες σχετικά με τους υπολογισμούς της ΕΕΤΤ αναφορικά με τα κοινά κόστη.

Η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα δεδομένου αφενός του χαρακτηρισμού της ερώτησης από τον ίδιο τον συμμετέχοντα ως εμπιστευτικής και αφετέρου των συγκεκριμένων στοιχείων ανά δίκτυο που εμπεριέχει. Για το λόγο αυτό η ΕΕΤΤ απάντησε κατ' ιδίαν σε όλους τους συμμετέχοντες οι οποίοι έθεσαν εμπιστευτικού χαρακτήρα ζητήματα που αφορούν στο κοστολογικό μοντέλο που

χρησιμοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης.

2.4.6.10 Ενημέρωση πληροφορίας θέσης

Ένας συμμετέχων ζητά διευκρινίσεις σχετικά με την θεώρηση της ΕΕΤΤ ότι τα κόστη HLR και VLR ανακτώνται τόσο από τη φωνή όσο και από τα SMS, η οποία έρχεται σε αντίθεση με τις παραδοχές του προηγούμενου μοντέλου, σύμφωνα με το οποίο θεωρείτο ότι ανακτώνται μόνο από τη φωνή. Κατά την άποψη του συμμετέχοντα το μεγαλύτερο μέρος του εν λόγω κόστους θα πρέπει να αποδίδεται στις υπηρεσίες φωνής

Η απάντηση στο συγκεκριμένο ερώτημα έχει εμπιστευτικό χαρακτήρα δεδομένου αφενός του χαρακτηρισμού της ερώτησης από τον ίδιο τον συμμετέχοντα ως εμπιστευτικής και αφετέρου των συγκεκριμένων στοιχείων ανά δίκτυο που εμπεριέχει. Για το λόγο αυτό η ΕΕΤΤ απάντησε κατ' ιδίαν σε όλους τους συμμετέχοντες οι οποίοι έθεσαν εμπιστευτικού χαρακτήρα ζητήματα που αφορούν στο κοστολογικό μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε στα πλαίσια της παρούσας ανάλυσης.

3 ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Με βάση την εξέταση από την ΕΕΤΤ των σχολίων στο Κείμενο της Διαβούλευσης, καθώς και των σχολίων των ΠΔΚ στο κοστολογικό μοντέλο που χρησιμοποιήθηκε, προτείνεται να διατηρηθούν στο σύνολό τους οι προτάσεις της ΕΕΤΤ όπως αυτές αναφέρονται στο Κείμενο Διαβούλευσης .

Παράλληλα, δεδομένων των συνθηκών όπως αυτές διαμορφώθηκαν λόγω -μεταξύ άλλων- του αιτήματος των ΠΔΚ να τους κοινοποιηθεί το κοστολογικό μοντέλο ώστε να το σχολιάσουν, χωρίς ωστόσο να αποκαλύπτονται εμπιστευτικά στοιχεία του δικτύου τους στους άλλους ΠΔΚ (γεγονός που ανάγκασε την ΕΕΤΤ να ζητήσει την ανάπτυξη τριών ξεχωριστών μοντέλων από τον Σύμβουλό της), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το προτεινόμενο glide path θα πρέπει να τροποποιηθεί. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ θα επιβάλλει την ολοκλήρωση του glidepath σε τρία (3) βήματα, παραλείποντας το πρώτο βήμα (15 Οκτωβρίου 2008). Με τον τρόπο αυτό κρίνεται ότι αποφεύγεται το, ενδεχομένως μη πλήρως αναλογικό μέτρο, της μείωσης των τελών τερματισμού δύο φορές εντός διαστήματος μικρότερου των δύο μηνών (Νοέμβριος 2008 – Ιανουάριος 2009), το οποίο θα έθετε ένα μη αναγκαίο ρυθμιστικό βάρος στους παρόχους. Περαιτέρω, μία τέτοια μείωση είναι πολύ πιθανό να έθετε την αγορά σε κάποια σύγχυση.

Ο παρακάτω πίνακας δείχνει την οριστική μορφή και τα βήματα του glide path:

<i>Πάροχος</i>	<i>1/1//2009 – 1/1//2010 – 1/1/2011</i>		
	<i>31/12/2009</i>	<i>31/12/2010</i>	
Cosmote	0,0786	0,0624	0,0495
Vodafone	0,0786	0,0624	0,0495
Wind	0,0786	0,0624	0,0495

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση όπου υπάρξουν σημαντικές αποκλίσεις στις ετήσιες τιμές του πληθωρισμού σε σχέση με τις προβλέψεις για τον πληθωρισμό σύμφωνα με το «EU's Projection for 2008 for Greece as of March 4, 2008 (Council Opinion on the updated Stability Programme of Greece 2007-2010 – website: <http://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2008:074:0033:0037:EN:PD>

F)», οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για τον προσδιορισμό των τιμών των ΤΤΚ στα βήματα του glide path, η ΕΕΤΤ, με σχετική Απόφασή της, θα αναθεωρεί τις τιμές των ΤΤΚ του glidepath, σε ετήσια βάση με ισχύ από 1^η Ιανουαρίου του σχετικού έτους, αποκλειστικά προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη οι ως άνω «σημαντικές αποκλίσεις».